

Diyanet İşleri Reisi Mehmet Görmez

Beye Açık Mektup

Besmele, hamd ve salat-u selamdan sonra...

Sayın Görmez!

Dini camialara, nereden başlayıp nerede bittiği belli olmayan beş madde ile açıkça yol çizip rol belirlemiştiniz. Bu maddelerin zımında da onların başındakileri ve mensuplarını kıyasıya itham edip dövmüşünüz.

Sayın Görmez!

Tamam, şu maddeler, içlerinde doğruların da yer aldığı veya belli mühim kayıtlama ve sınırlandırmalarla doğru sayılabilecek maddelerdir. Ancak siz de çok iyi bilmiş olmalısınız ki batıllar, hak olarak gösterilebilecek hiçbir kısıntıyı bulundurmazlar diye bir şart yoktur. Kâinatta katıksız batıllar çok nadir olduğu gibi, müşterileri de gayetle azdır. Doğrusu, batılı batıl yapan, hakkın onda her zaman hiç yer almaması değildir; aksine bunun onda çoğu kez batıl oluşunu ortadan kaldıracak miktarda ve vasıfta bulunmamasıdır. İşte bu yüzden batıl taraftarları ekseriya batıllarını hak ile allayıp pullayarak pazarlarlar. Hiçbir değeri bulunmayan metaların revacı için batılı bazı kere hacete göre hakka doğru eğer ve südürürler.

Sayın Görmez!

Bu noktada şunu söylüyoruz: Hak olan dava ve sözlerin şartlara göre asla batıllara açık menfezleri bırakılmamalıdır; bu menfezler mutlaka -bir şekilde- tıkatılmalıdır. Böylece haktan kalkarak batıla kayma yahut öyle gösterilerek batıla götürme ve itme tehlikesi bertaraf edilmelidir. İlmin, irfanın ve tefekkürün hâkim olduğu zamanlarda ve zeminlerde böyle bir tehlike pek bulunmasa da günümüz şartlarında nihayet mertebede vardır. Hele zamanımızın cahillik, akıl tutulması ve körelmesi, fikir zafiyeti ve şaşkınlık vasatında her tarafa ve bilhassa batıla çekilebilecek muğlak ifadeler asla kullanılmamalıdır.

Sayın Görmez!

Diyanetin, dini camialara gösterdiği ve uyulması gerektiğini söylediği beş prensip de -basit düşünceli ve şartlı bakışlılar tarafından her ne kadar ilk anda mutlak olarak güzel sanılsa bile- bu bahsettiğimiz aşırı muğlak ve tehlikeli ifadelerdendirler. Çünkü bu sözleri, kimlerin nerelerden ve hangi anlayışlardan kalkarak söyledikleri ve ileri sürdükleri avamca tam ve kâfi ölçüde anlaşılmaktan uzak olduğu gibi, kimler tarafından nerelere ne kadar ve nasıl südürebilecekleri de çoklarına nispetle hiç belli değildir. Hatta - Hazreti Ali radiyallahu anhu efendimizin o meşhur, **batıl murat edilen hak söz** şeklindeki veciz ifadelerinde de görüldüğü üzere- som hakikatler bile bazen Haricilerde olduğu gibi batıl muratlara alet edilebilir, hata ve hatta bedevi haslet kimselerce uğruna savaş dahi yapılabilir.

DİB TARAFINDAN OKUNUP TALEP EDİLEN MADDELER

Sayın Görmez, deniliyor ki:

1- **Tekfir etmeyeceksin.** Sadece kendini hak bilip kendin gibi inanmayan kendin gibi düşünmeyen ve kendin gibi yaşamayanları dinden çıkmakla suçlamayacaksın.

Diyoruz ki:

Bir: Tekfir, Müslüman olduğunu ifade eden birinin **kâfir** olduğunu söylemektir. Bu **tekfir etmeyeceksin** emriyle istenen, mutlak mıdır, değil midir? Bu sözün muhatabı kimdir? **Kendimiz** kimiz, **bizim gibi düşünmeyenler** kimlerdir? Kısacası **kim, kimi neden, ne zaman ve nasıl tekfir etmeyecek?** Küfür denilen bir şey bulunmadığı yahut yeryüzünde kâfir kalmadığı için mi? İslam dininde olduktan veya ona girdikten sonra -Katolik nikâhında olduğu gibi- ondan hiçbir şekilde çıkılmayacağı için mi? Biz, **Müslümanlar** isek ve bizim gibi inanmayanlar, bizim gibi düşünmeyenler Müslüman hüviyetini kabul etmeyenlerse yahut dinin iman esaslarını veya kati dini meselelerden birini inkâr edenlerse tek kendimizi nasıl hak bilip onları dinden çıkanlar olarak bilmeyeceğiz?

Müslümanlar olarak elbette ki sadece kendimizi hak üzere bilip Müslüman olmayanları, Yahudileri, Hıristiyanlar, putperestleri, Mecusileri, ateistleri, ataistleri ve diğer bilcümle Müslüman olmayanları batıl üzere bilemeyecek ve İslam'a çağıramayacak mıyız?. Zihinlerde doğabilecek **bu ve benzeri düsturla acaba bunun önü mü alınmak isteniyor, kâfirler himaye edilmek mi arzu ediliyor yahut dinden çıkmanın önü açılmak mı hedefleniyor?** gibi istifhamların cevaplanmasını bekliyoruz.

İki: Tamam, İslami ölçülerde ve ilmi dairede olmayan bir **tekfir** elbette ki her akli başında müminin karşı çıkması gereken vahim bir taşkınlık ve müthiş bir sapkınlıktır. Ancak usulünce yapılacak bir **tekfir** dini bir hüküm ve vecibe olup onu kökünden inkâr etmek, dinin inkârı olmakla uydurulan yeni bir **ibahiye mezhebi**, hatta turfanda bir **din inancıdır**. Mesela onca açık ayetle sabit olan **şefaati** inkâr edeni ve ayetlerle bildirilen Âdem aleyhisselâm'ın topraktan yaratıldığını kabul etmeyip babasının olduğunu iddia edeni de mi tekfir etmememiz, istenmektedir? Bu hangi dinin hangi amir hükmüdür, söyler misiniz?

Üç: İslam'ı, Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in, Sahabe'nin ve hak mezhep imamlarımızın anladığı gibi anlayıp mümkün merteye yaşamaya çalışan meşrepler ve mesleklerden biri olarak elbette sadece kendimizi hak bilmeyeceğiz. Ancak, İslam dairesinin dışında bulunan, Sünnet'i kabul etmeyen, Kur'an ve Sünnet'i doğru anlama ve dolayısıyla yanlış anlamının önünü kesme mektepleri olan akîdevî ve amelî hak mezhepleri inkar edip Müminlere kendilerinin veya oryantalistlerin süzme batıl mezheplerini dayatan ve böylece İslam'dan bizzat kendileri çıkanları illa da İslam'a sokma gibi bir gayret içine mi gireceğiz.. Neden?

Ötekileştirmeyeceksin

Sayın Görmez!

Deniliyor ki:

2- **Ötekileştirmeyeceksin.** Kendin gibi inanmayı ve yaşamayı ötekileştirmeyeceksin, azınlığa düşürmeyeceksin.

Diyoruz ki:

Bir: Evvela şunu soralım: İslami camialarda böyle yapan mı var? Sonra, kim, kimi ötekileştiriyor? Ayıp denen bir şey var. Bilhassa bir şekilde hizmet veren İslami camiaların ve hizmet ekiplerinin tamamını şirk ve sapıklık içinde görüp gösterenlerin hatta bununla da kalmayıp onları potansiyel tehlike olarak tanıtip ilan edenlerin böyle bir talepte bulunmaları hakikaten gülünçtür. Çok merak ediyoruz, yoksa Diyanet de bu çizgide midir? Bu çizgideyse neden?

İki: Bu da mı mutlak olacak? Oysa **Mümin olanla bir fâsık hiçbir olur mu? Bir olamayacaklardır.** (Secde:18) Demek ki, Allah katında inanan ile inanan kimseler bir olamaz. Şu halde bazılarını bizzat Allah Teâlâ **ötekileştiriyor;** buna ne diyeceğiz?. (Maide:78-79) Birbirlerini yaptıkları kötülükten engellemeyenlerin lanetlik olduklarını Allah'ımız haber veriyor. Umarım ki buna da itiraz etmemiz istenmiyordur. İnançlarıyla ve ayet inkâr etmeleriyle, Kuran'da yanlışlıkların bulunduğunu ve Allah'ın zalim olduğunu iddia etmeleriyle illa da ben **ötekiyim** diyenleri de mi ötekileştirmeyeceğiz?

Üç: Bu sözü edilen **ötekileştirme** işini diline çokça doladığı halde tarikatların ve bazı camiaların şirk içinde olduklarını ve bu yüzden kestiklerinin yenilmeyeceğini medyada milyonlara ilan etmekle kendinin ısrarla **öteki** olduğunu ifade eden şaklabanları da mı ötekileştiremeyeceğiz? Ne yani, o, **öteki** değil de **beriki** mi?

Dört: Kimlerin, kimler tarafından merkeze oturtulup nelerin **ötekileştirme** olup olmadığına kim nasıl karar verecek? Bu suale doğru ve net bir cevap verilmeden yapılan bu taleple var olan karmaşıklık daha da artacaktır; bizden söylemesi.

Beş: Birilerine **kalp kırma** derken bile en pespaye bir şekilde kalp kıranlar var. Karşılarına aldıkları kimseye **başkalarını ötekileştirme** derken dahi onu zalimane bir tarzda ve dozajda **ötekileştiren** kimseler çok fazla. Hedefe koyduklarına **başkalarını karalama, batıla nispet etme, küfre girmekle itham etme** derken bile bunların dik alâsını irtikâp edenler haddinden ziyade. Tenkit ve tezyif oklarına hedef yaptıklarına **insanlara edepli ve terbiyeli davranın** derken dahi onlara gayet edepsizce ve terbiyesizce ifadeler kullananlar sayılamayacak kadar fazla. Hatta bunlardan en çok şikâyet edenler, açıkça müşahede edildiği üzere kınadıkları şu vasıfları en ziyade üzerlerinde bulunduranlardır. Bunlar kimleri aldatıp kandırdıklarını sanıyorlar?. Bir daha akıllıca düşünsünler: Kimleri adam yerine koymuyorlar, karaladıklarını mı, kendilerini mi?.

Açıkçası şu camialara şöyle mi demek isteniyor?: **Bunları siz işliyorsunuz ama bundan böyle işlemeyin; çünkü adam değilsiniz. Biz işliyoruz; zira adam biziz.** Yahut şu mu murat ediliyor: **Bunları işliyorsunuz, bundan böyle sakın ha işlemeyin; çünkü siz adamsınız; adamlar bunları işlemez. Biz işliyor isek**

de siz bize bakmayın; zira biz adam değiliz.. Dedik ya: Nasıl düşünölmekte olduğunu doğrusu çok iyi ve net anlayamadık.

İslâm'dan Ayrılmayacaksın

Sayın Görmez!

Deniliyor ki:

3- **İslam'dan ayrılmayacaksın.** İslam ilminden ayrılmayacaksın, İslam'ı kendine göre yorumlamayacaksın.

Diyoruz ki:

Bir: Bu **İslami** denilen **ilim**, hangi islam'ın hangi ilmi olacak? Piyasalarda birçok islâm var ve nice islami ilim mevcut; hangisi? İslami kanaldan ve Müslüman âlimlerden gelen İslam'ın ilmi mi? Yoksa İslam'la alakası bulunmayan ve değişik mertebelerde İslam düşmanı olan bilcümle oryantalistlerin ve hempalarının çerçevesini çizip içini doldurdukları, ayrıca gökten inen İslam'ı referans olarak kabul etmeyen siyasi otoritelerin de Müslümanlara dayattığı bir İslami ilim midir? Yahut yerlerin tanrısının ilkeleri istikametinde doğan ve yetişen tanrıların uydurduğu islam'ın ilmi mi? Bu haddinden ziyade karanlık olan noktanın iyice açıklık kazanması lazımdır.

İki: Hem, Kuran ve Sünnet'in doğru anlaşılmasının ve yanlış anlaşılmaktan muhafazasının mektep ve tezgâhları olan Mezhepler ha bire inkâr edilmekle gerçek din otoriteleri, Sünnet inkâr edilmekle de Sahabe ve peygamber devreden çıkarılarak ayetleri canlarının istedikleri tarafa sündürmekte olan medya hokkabazlarına yahut akademisyen kılıklı müzebzeplere şimdiye kadar tarafınızdan hangi itiraz yapıldı ve nasıl bir müeyyide tatbik edildi?. Doğrusu bunu sizden hiç duymadık. Var mı yok mu, çok merak etmekteyiz. Yoksa nasıl ve neden? Değmediğinden mi?

Üç: Bize gelince: Biz, öz İslam'dan ve Rebbanî Müslüman âlimlerimizin kanalından gelen, İslam dışı kanallardan gelmeyen, din dışı düşüncenin ve nefsanî arzuların değiştirmedığı yahut İslam'a ecnebi olan inanç ve anlayış kirleriyle kirlenmeyen bir ilme bağlı kalmaya evet diyoruz.. Başkalarına ise en yüksek seda ile **hayıır** diye haykırıyoruz.

Şahısçı Olmayacaksınız

Sayın Görmez!

Deniliyor ki:

4- **Şahısçı olmayacaksınız.** Şahısları hakikatin yerine ikame edemezsiniz. Baki hakikatleri fani şahsiyetler üzerine bina edemezsiniz. Biz irademizi bir faniye teslim edemeyiz..

Diyoruz ki:

Bir: Evet, doğru bir anlayış çerçevesinde kalmak şartıyla **şahıslar hakikatlerin yerine konulamaz**, biz de koymayalım; bu, İslam'ın bir emridir.

Ancak evvela bunların ne demek olduğunda dürüstçe anlaşalım. **İşlerimizin sahiplerini** meşru dairede dinleyip emir ve tavsiyelerine uymamız, onlara hürmette kusur etmememiz, arkalarından ayrılmayıp şaklabanların peşine takılmamız, acaba, **şahısları hakikat yerine koymak** olarak mı anlaşılıp anlatılıyor? Merak ediyoruz, **baki hakikatlerin** ilim ve irfan erbabı tarafından tespit ve tayin edilip cahillere yahut art niyetlilere meydan bırakılmaması birilerince **baki hakikatleri fani şahsiyetler üzerine bina** etmek olarak mı zannediliyor? Endişeliyiz, acaba **baki hakikatleri** gün yüzüne çıkaran, çerçevesini en güzel bir şekilde çizen -çakma ve şişirme değil de- gerçek otoriteleri mühimsemek ve işi onlara bırakmak mı **şahısçılık** olarak anlaşılıp anlatılıyor? Değilse, bu muğlaklık neden?

İki: Doğrusu, **şahısçılık yapmamak**, mecburen şahıslarla beraber olmayı ve amir memur alakasını yahut kimilerini önder edinme işini Kitab'a ve Sünnet'e isyan etmeme ve onlarla tezat teşkil etmeyen sahih akıl ölçülerine uyma kaydına bağlamakla olur. Keza, **şahısçılık yapmak** da yukarıdaki şarta uymamakla gerçekleşir. Bu noktadan hareketle **herkes önce kendisine iyi baksın**, diyoruz.

Üç: Bu arada hakikatlerin ancak şahıslarla belirlenip gün yüzüne çıkabileceğini de unutmayalım. Zira cümlenin malumu olduğu üzere nasıl ki bir teori ancak kişilerle pratik hale getirilirse, aynı şekilde her bir inanç ve düşünce de şahıslarla yaşanır ve tatbik edilir. Hele hiçbir sosyal teori şahıslar olmadıkça yaşanmadığı gibi sosyal yanı da bulunan inançlar ve gerektirdikleri ameller de ancak idarecilerin idaresi altındaki insanlar tarafından hayata geçirilirler.

"Allaha, Resulüne ve sizden olan iş sahiplerine itaat edin" (Nisa:59) ayet mealinde sözü edilen ve itaat edilmesi emredilen **Müslümanlardan olan iş sahipleri** kimlerdir? Bunların, siyasi, idari, ilmi, ameli ve terbiyevi işlerin sahipleri olacakları vahyin de aklın da gösterdiği itiraz ve inkâr edilemez bir hakikattir. Aksi bir düşünce dini düsturların yanında medeni olmanın ve kolektif aklın da asla kabul edemeyeceği anarşist bir anlayışın mahsulüdür.

Dört: Bize göre, hakikati mutlaka vahiyde arayacağız ama çaresiz şahıslarda görüp tanıyacağız ve kesinlikle onlarla yaşayacağız. Tıpkı, **"Şüphemiz olmasın ki sizin için Resulüllah'ta güzel bir numune/model vardır"** (Ahzap:21) ve **"Sizin için İbrahim'de ve onunla beraber olanlarda güzel bir numune vardır. Hani kavimlerine 'Şüphesiz ki biz sizden ve Allah'ın dışındaki tapındıklarınızdan uzak kimseleriz. Sizi inkâr ettik; tek Allah'a iman etmenize kadar bizimle sizin aranızda ebedi bir düşmanlık ve kızgınlık zuhur etti' dediler"** (Mumtehine:4) ayet meallerinde beyan edildiği gibi.

Demek ki, Rabbimize göre peygamberle beraber olmaları kaydı ve şartıyla nebi olmayanlar da model alınabiliyormuş ve alınmalıymış. Ama doğru, **"Allah, (ilmine dayanarak ve adalet ve hikmet dairesinde) kimi şaşırtırsa sen onun için asla bir kılavuzluk edecek mürşit bulamayacaksın."** (Kehf:17)

Beş: **"Biz irademizi bir faniye teslim edemeyiz"** sözü mutlaka yani şartsız ve kayıtsız ise bu kesinlikle bir anarşist ruhun isyanıdır. Ayrıca sahih aklın ve meşru hukuk ile medeniyetin de asla kabul edemeyeceği bir başıboşluk inancı ve düşüncesidir. Bunu sizi bilmem ama bilhassa siyasi otoritelerin

veya askeri teşkilatın yahut bürokratik amirlerin iradelerine göre hareket etmek zorunda olanlar yahut kendilerini böyle görenler asla ağızlarına almamalıdırlar; güldürürler. Acaba birilerinin ellerinde bu prensibi sadece şeyhe itaat ile sınırlı kılacak hangi delil vardır, merak etmekteyiz.

Altı: Böyle bir taleple mesela bir dervişin, iradesini -Şerîata ters düşmemek kaydıyla- sağlam bir mürebbiye teslim etmesi ile alakalı olan iradesini size teslim etmesini nasıl isteyebilirsiniz? Bu, iradenin başkasına teslim edilmesi iradesini gasp etmek değil de nedir? Burada **irademizi başkasına teslim edemeyiz** şeklindeki sözünüzü kısmen kabul ederek bu hususta irademizi size teslim etmez isek buna ne dersiniz? Hem, siz kendinizi, bir yanda camialara alenen amir olarak kabul ettirmeye çalışırken birilerini ilimde, irfanda, terbiyede ve sülükte emir kabul etmenin yanlış olduğunu nasıl iddia edebilirsiniz? Bu bir nevi çifte terazilik değilse nedir?.

Sayın Görmez!

Sizin memurlarınızdan olan bir müftü, bir vaiz, bir imam veya bir başkası iradesini size teslim etmeyerek istediği hutbeyi okusa, sizin yanlışlıklarınızı halkın önünde, hutbede yahut vaaz kürsüsünde veya bir konferansta dile getirmekte kullansa ne dersiniz, kabul eder misiniz? Etmezseniz, neden?. Siz yanlış yapmayan masumlar olduğunuz için mi? Değilse, neden?

Sayın Görmez!

Emriniz altındaki personelinizden biri, camide cemaatine sizin kitaplarınızı ve yayınlarınızı okumayıp kendi mezhebinin eserini okumayı irade etse buna karşı çıkmaz mısınız? Ümmet'in âlimlerinin mezheplerine tabi olsa ve Diyanet'in mezhebine uymak istemese, iradesini Diyanet mezhebinden yana kullanmayarak size teslim etmese bunu kabul eder misiniz,? Etmezseniz, neden?

Sayın Görmez!

Personelinizden biri, yine **nesh**'i, kabul edip cemaatine anlatmakla iradesini Kuran ve Sünnet'in açık hükmü ile Ümmet'in âlimlerinin tamamının inancından yana kullanıp bunu inkâr eden Yahudi ve Hıristiyanlardan yahut onların yolundakilerden yana kullanmasa ne dersiniz, bunu kabul eder misiniz? Etmezseniz, neden?

Sayın Görmez!

Bir müftü veya vaiz efendi, kürsüde iradesini Diyanet ilmihalindeki **kişinin kendine nikâhı düşebilecek kadınlarla tokalaşmasının caiz olacağına** dair dinden asla bir mesnedi bulunmayan batıl bir fetvadan yana değil de ayetleri beyan eden sahih ve sabit Sünnet'ten ve buna istinaden Ümmet'in âlimlerinin tamamına ait olan haramlık içtihadından yana kullansa, böylece de bu hususta iradesini size teslim etmese, buna hayır demez misiniz?. Derseniz, neden?

Sayın Görmez!

Bir müftü veya vaiz efendi iradesini, Kuran'ı açıklayan Sünnet ve ona dayanan Ümmet'in mezheplerinin tamamından ve ulemasının hepsinden yana kullanıp **altın**

yüzük takmak mümin erkeklere haramdır dese, Diyanet İlmihali'nin **bu haram değildir** şeklindeki fetvasının dinden hiçbir dayanağının bulunmadığını açıklasa, ona **haklısın, iradeni bize teslim etmek zorunda değilsin hatta etmemelisin** mi dersiniz?. Demezseniz, neden?

Sayın Görmez!

Yedi: Çok yakından tanıdığımız ve tanıdığınız nice simalar, bilhassa Allah'a ve Resûlüne iliştiklerinin onda biri kadar totem haline getirip o yargılanmak şöyle dursun sorgulanamaz saydıkları Oryantalistlere ve uşakları olan akademisyenlere, fakültedeki hocalarına ne kadar ilişebilmişlerdir? Hatta ilişme şöyle dursun ilişmeye kalkanları cin çarpmıştan beter edenler vardır; bilhassa bunlar bu hususta hiç konuşmamalıydılar.

Sayın Görmez Bey!

Mesela öğrenmek istiyoruz, siz bu güne dek Fazlurrahman, M. Sait Hatipoğlu, Hüseyin Atay, M. Hayri Kırbasoğlu beylerin hangi yanlışlarını ilmi bir mercekten tenkit edebildiniz? Onların hadis metinlerinde ve diğer dini eserlerde gördükleri ve kıyasıya tezyif ettikleri yanlışlıkların nispetinin(!) kaçta kaçını yahut hangi birini onların söz ve makalelerinde görüp gösterebildiniz? Bildiğimiz kadarıyla öyle bir şey katiyen yok. Neden? Masum olduklarından mı, kusursuzluklarından mı? Değilse, neden?

Sayın Görmez!

Yedi: Biz diyoruz ki: İradeyi, kasten dinin esasları dışında kullanmak yani ilahî iradeye ters düşecek şekilde istimal etmek dinsizlik, kasıtsız kullanmak asilik ve günahkârlık, aklın çerçevelediği sınırların dışında kullanmak akılsızlık, Hakka dayanan kanunun belirlediği dairenin dışında kullanmak kanunsuzluk, meşru hukukun gösterdiği sahanın dışında kullanmak hukuksuzluk, hikmetin tayin ettiği alanın haricinde kullanmak hikmetsizlik, maruf ahlak düsturları dışında kullanmak ahlaksızlık, bu noktalarda **irademi başkasına teslim etmem demek** de anarşistliktir.. Değilse, neden?

Sayın Görmez!

Sekiz: Katiyen görmez olamazsınız ki: Akli başında bir mümine göre beşeri irade, kendi dışında birçok meşru hudutla sınırlıdır. Hatta siz bir yanda, hiçbir ferde, **Laik Anayasa'ya ve Atatürk ilke ve inkılaplarına karşı iradenizi kimselere teslim etmemelisiniz** diyemez veya demezken öte yanda dini camialardan böyle bir talepte bulunmanızda bir tenakuz görmüyor musunuz? Görmüyorsanız, bu sizin hakikatleri külliyen görmez olduğunuzdan mıdır? Değilse, neden?

Sayın Görmez!

Dokuz: Kısacası: Tarikatlardaki şeyhlik ve müritlik ile camialardaki üstat talebe alakası ve Şeriat kayıtlı itaat, Kitab'ın ve Sünnet'in, bir de bunların ışığı altında bakan selim aklın da zaruri gördüğü amel, sülük ve terbiye emirliğinin bir muktezasıdır. Aksini iddia etmek Kitab'ın, Sünnet'in ve selim aklın inkârıdır; değilse akli bir arıza ile karşı karşıyayız demektir. Yoksa **"Siz şeyh seçme rüştünde olmadığınız ve asla olamayacağınız**

gibi, olsanız bile böyle bir hürriyetiniz katiyen yoktur. Bu işin sahipleri biziz. Bize uymak ve itaat etmek zorundasınız. Sizin şeyhiniz biziz. Bu bir oldubittidir. Aksi takdirde ihtimal ki bazı kelleler kopartılacaktır” m1 denilmek istenmektedir?

Sayın Görmez!

On: Şu halde bu talebiniz ve sınırları üzerinde bir daha durup düşünmeniz gerektiğine inanıyoruz. Değilse, neden?

Şiddete karşı duracaksınız

Sayın Görmez!

Deniliyor ki:

5 – Şiddete karşı duracaksınız. Kim olursa olsun şiddete başvurduğu zaman, toplum olarak, millet olarak hepimizi karşısında bulmalı.

Diyoruz ki:

Bir: Bu da şüphesiz belli sınırlamalarla çok doğru bir düsturdur. Ancak yine bu **şiddet** denen şeyin de doğru tarif edilmesi ve ne olup olmadığının etrafının kalın çizgilerle çizilmesi icap eder. Yoksa birileri kalkar memleketin altını üstüne getirenlere insanları ve insanlığı yok etmeye çalışanlara karşı bile silah, tank ve tüfek kullanmayı bu daireye sokabilir. Şöyle bir soru sorana ne dersiniz?: Birçoğu bebek olan elli bini aşkın canın katili PKK, **bize şiddet uygulanmaktadır** şeklindeki iddiasında haklı mı çıkarılmak istenmektedir? Yoksa **benim kabullendiğim şiddet cici başkalarının şiddeti ise kötü** mü denilmek istenmektedir? Değilse, neden?

Sayın Görmez!

Bilmiş olmalısınız ki **şiddet**, kelime manası olarak **sertlik** ve **katılık** demektir. Bu manalardaki muamelelerin iyi veya kötü oluşları kimler tarafından, kimlere, hangi şartlarda, ne için, ne miktarda ve nasıl yapıldığına bağlıdır. Zira öyle şiddetler vardır ki, kötü olmak şöyle dursun çok lüzumludurlar; yine öyle şiddetler de vardır ki hakikaten çok fenadırlar; öyle değil mi?. Değilse, neden?

İki: Bu prensip mutlak kabul edildiği takdirde işin ucu dini, hukuki ve kanuni müeyyidelerin lüzumlu bulup kullandığı şiddeti reddetmeye varır. Bu da din, hukuk ve kanun tanımazlık yahut bir başka sosyolojik ifadeyle anarşistlik olur. Ancak yeterli aklı ve imanı olanlar, Müminlerin **kâfirlere karşı şiddetli** (Fetih:29) olması gerektiğini, Nebi sallallahu aleyh ve sellem'e de Kuran'da **kâfirlere karşı sert davran** (Tevbe:73, Tahrir:9) emrinin verildiğini unutamazlar yahut görmezden gelemezler. Hâsılı, **şiddeti** ortadan kaldırmakta **şiddetin** dışında hiçbir yol kalmadıysa, onu kaldıracak bu **şiddeti** inkâr etmek şiddet taraftarlığının ta kendisidir. Değilse, neden?

Üç: Kimileri de kendi şiddetlerini **şiddet muarızlığı** ile örtüp gizlemeye çalışırlar. Bunlara karşı uyanık olmak her akıllının mühim vazifelerindedir. Kısacası İslâmî ve onunla kesişmeyecek olan aklî müeyyideleri bu dairenin

dışında bırakmazsanız bunun birilerince kötüye kullanmanın önünü açmış olmakla şiddeti bizzat siz körüklemiş olacaksınız. Değilse, neden?

Dört: Tekrar söylemiş olalım: Bu düstur da bir takım Şer'î ve akli sınırlamalarla doğrudur. Lakin mutlak olarak alındığı takdirde böyle bir talep bizzat şiddeti körükleyecek kuru ve manasız bir şiddet muarızlığı olur. Değilse, neden?

Beş: Fertlerin veya meşru devlet mahiyetinde olmayan müesseselerin ve hiziplerin haklı sebeplerden kalkarak bile şiddete başvurmaları bazen ihkak-ı hak bazen de ona benzer üsluplarla daha büyük şiddetleri doğurabilir. Bu noktada dahi çok dikkatli olmak mecburiyeti vardır. Değilse, neden?

Altı: Unutulmamalıdır ki: İslam'ın yüz karası ve ona kâfirlerin bile indiremedikleri darbeyi indiren Daiş'e varıncaya kadar kendini İslam'a nispet eden her bir sapık mezhep ve cereyanın kaynağı sözüm ona Kuran ve Sünnet'tir. Hatta şimdilerde zuhur eden sünnetsizlerin kaynağı bile güya Kuran'dır. Öyleyse her şeyden mühim olan bu nasların Resul aleyhisselam'ın, Sahabe radiyallahu anhum'un ve onların çizgisindeki Müslüman ilim otoritelerinin fehmi yani anlayışı ve bakışı dairesinde yer alan zaruri belli kayıtlarla ve şartlarla doğru bir şekilde anlaşılmasıdır. Değilse, neden?

Sayın Görmez!

Bunlar, şu **beş madde** üzerindeki kısa mülahazalarımızdır.. Görüldüğü gibi maddelerinizin hepsi de kötüye kullanılmaya gayet açıktır.. O yüzden selim aklın muktezasınca sınırlarının her seviyedeki akıl ve ilim sahiplerinin görüp anlayabileceği kalın çizgilerle çevrilmeleri icap ederdi; oysa böyle yapılmadı.. Neden?

Hâsılı...

Yukarıda kısmen üzerinde durup tahlil ettiğimiz ve dine hizmet etmeye çalışan sivil camiaların biri dışında tamamını itham ve tehdit ettiğiniz ifadeleriniz şunlar:

Tekfir etmeyeceksin. Sadece kendini hak bilip kendin gibi inanmayan kendin gibi düşünmeyen ve kendin gibi yaşamayanları dinden çıkarmakla suçlamayacaksın, **Ötekileştirmeyeceksin.** Kendin gibi inanmayı ve yaşamayı ötekileştirmeyeceksin, azınlığa düşürmeyeceksin, **İslam'dan ayrılmayacaksın.** İslam ilminden ayrılmayacaksın, İslam'ı kendine göre yorumlamayacaksın, **Şahısçı olmayacaksınız.** Şahısları hakikatin yerine ikame edemezsiniz. Baki hakikatleri fani şahsiyetler üzerine bina edemezsiniz. Biz irademizi bir faniye teslim edemeyiz, **Şiddete karşı duracaksınız.** Kim olursa olsun şiddete başvurduğu zaman, toplum olarak, millet olarak hepimizi karşısında bulmalı.

Sayın Görmez!

Camialara bu tarz bir eda ile hitap etmekle onlara **böyle yapıyorsunuz, bundan böyle bunları sakın ha yapmayın yoksa karışmayız, kulağınızı çeker, ensenize şamarı patlatırız; cezanızı keser, defterinizi düreriz** gibi demiş olduğunuz Türkçeyi biraz bilenlere gizli değildir. Hatta bir nevi tehditte bulunduğunuz da açıktır. Zira ilk mektep mualliminin, hiddetli ve şiddetli tavrıyla

çocuklara şehadet parmağını kaldırıp indirerek konuşması tarzından farksız bir üsluptan, başka hangi mana anlaşılabilir? Bir kere, hiç de edep dairesinde sarf edilmeyen ve yenilir yutulur cinsten olmayan ithamları bulunduran bu ifadelerinizi neye dayanarak ve hangi salahiyetle sarf etmektesiniz? Önce bunu öğrenmek istiyoruz.

Sonra, şimdiye dek bilhassa İslam'ın da memleketin de başına bela olanlara - foyaları kısmen ortaya çıkana kadar- hiçbir şey dediğiniz bilinmemektedir; neden? Hatta yakın geçmişe kadar onlara ters düşecek her hangi bir ameliyeniz ve seyriniz de görülmediği gibi çok mühim noktalarda aynı paralelde davrandığınız bile iddia edilmektedir; doğruysa neden? Şimdiki tavırlarınızın ise -zevahiiri kurtarmanın ötesine geçmemek bir yana- usta bir koruma ve kollamayı dahi bulundurduğu iddia edilmektedir; buna ne dersiniz?

Birçoklarında da **şu anda bu beş maddelik diktenizle, bitli yorganı ustaca şunların dışındaki camiaların üzerine attığınız, bu yakıştırmaları yapmakla bir paratoner kullandığınız, böylece hizmetleri kimlere yaptıkları artık gözleri kapalı olanların birçokları tarafından bile anlaşılın kimseleri temize çıkarmaya ve himaye etmeye çalıştığınız, personel tayin ve siyasetinizin de bunun en açık delillerinden biri olduğu** kanaati hâkimdir, buna ne buyurursunuz?.

Sayın Görmez!

Bizim size başka bir takım soracaklarımız da var:

– Siz, kendinizin, teşkilat efradı olarak baştan aşağı bu düsturların müspet yanlarına tıpatıp uyduğunuz, ancak dini camiaların tam yahut da hiç uymadığını mı iddia etmektesiniz? Yoksa Türkiye ve dünya Müslümanlarının hepsinin uyduğunu veya tastamam kör olduğunu mu düşünmektesiniz? Erbabı insafın hatta kendilerinin bile haklı olarak tatbikata dönük hiç de beğenmediği birçok tarafları bulunan, sizinse bilhassa müspet yanlarını beğenmediğiniz anlaşılın şu tasavvufi ve dini camiaların, sözünü ettiğiniz beş düstura doğru bir şekilde uyup onlarla amel etmekte sizden fersah fersah ileride olduklarını da mı görmüyorsunuz? Görmüyorsanız, eden? Görüyorsanız icabına göre hareket etmek şöyle dursun tam aksine bir tavır sergiliyorsunuz, neden?

Peyğambere İman Şart Değil mi?

– Altı iman esası, kimilerince beşe, bazıları tarafından dörde, bir takımlarınca da ikiye indirilirken, sizden bu hususlarda her hangi bir itiraz duyulmadı, neden? Kimi müçtehitlerin (!) iman edip cennete girmek için Kur'an'da, peygambere iman etme şartının bulunmadığı iddiası tevatür ettiği ve kitaplarına geçip tescillendiği halde hiçbir şey dediğiniz bilinmiyor, neden? Kimileri onca ayete, hadise ve gelmiş geçmiş ve hak batıl bütün din sahiplerinin söz birliğine rağmen Âdem aleyhisselama baba aramakta olduğu halde siz ses çıkarmıyorsunuz, neden? Bunları dinden çıkmak için kâfi görmüyor musunuz? Görmüyorsanız, neden? Görüyorsanız, bu suskunluğunuz neden?

– Kimi iman etmemiş beyin veya yürek sahiplerinin yahut hem beyni hem de yüreği inkâra mağlup olmuş münkirlerin hadislerin tamamının veya keyfine uyan

birkaçının dışındakilerinin uydurma, onları rivayet edenlerin de yalancı olduklarını ileri sürdüklerini ibretle ve endişeyle seyretmekteyiz. Bunu bazılarının aslında kendilerince bazı ayetlerin manalarını ilahi muradın dışına taşıyarak ve sündürerek **ayet uydurma** işlerini örtmek maksadıyla bir şal olarak kullandıklarını da iyi biliyoruz. Evet, bunlar, belli ki, **ayet uydurmak** için yapılmaktadır. Sizse bu noktada bir şey demiyorsunuz, neden?

– Şimdiye kadar Kitap’la, Sünnet’le ve Ümmet’in icması ile sabit olan **kadere iman** için kimi imansızlar **Emevi uydurmasıdır** diyorlar. Sizden bunun dinden çıkmak manasına geleceğine dair bir beyan duyulmadı, neden? Yoksa sizce bir iman esasının inkârı bir müminin imanını kaybetmesine ve dinden çıkmasına yetmez mi? Yetmezse, neden?

– Bazı Kuran ve Sünnet düşmanları tarafından onlarca ayetle sabit olan ilahi izne bağlı **şefaât** bile inkâr edilmektedir. Böylece ayetlerle hadisler, dolayısıyla da Allah Teâlâ ve Resulü yalanlanmaktadır. Şu şefaât inkârcıları tarafından bu hususun tartışılması için size televizyonda açık bir davet yapıldığı halde hiçbir cevap vermiyorsunuz, neden? Onlarca ayete, yüzlerce hadise ve Ümmet’in âlimlerinin söz birliğine rağmen Sünnet’in ve hadisin dinin kaynağı olamayacağı medyada açıkça ilan ve iddia edilmektedir. Buna rağmen şu sünnetsizlere karşı sesiniz hiç çıkmıyor, neden?

– Bazı münafık tefsir profesörleri tarafından kimi oryantalistlerden araklanıp kendilerine mal ettikleri bir batıl iddia var: Kuran’da -haşa- gramer, fesahat ve belagat ile alakalı nice yanlışlıklar bulunuyormuş!. Bazı Kuran metinleri -haşa- geçmiş kitaplardan alınma imiş!. Kuran kıssaları -haşa- aslı yaşanmayan temsili hikâyeler imiş!. Kuran’ın -haşa- tarihselci bir yaklaşımla ele alınması gerekiyormuş!. Allah Teâlâ, -haşa- zalim imiş!. Bunlar ve benzeri iftiralar yapıldığı halde bu yalan ve iftiraların sahiplerine her hangi bir şey demeniz şöyle dursun onlara müftüler toplantısında açış konuşması yaptırılıyorsunuz, neden?. Siz de aynı görüşte olduğunuz için mi? Değilse neden? Sizce dinden çıkmak için bunlar da mı yetmez? Yetmezse, neden?.

– Bazı zındıklar tarafından İbrahim aleyhisselama çevresinden etkilenerik gördüğü bir rüya ile oğlunu kesmeye kalkan biri olma hakareti ve iftirası yapılmıştır! Böyle bir herzenin ona münakaşasız **ruh hastası tımarhanelik cani ve canavar** demek manasına gelmesine rağmen bu hususta hiçbir kelam etmiyorsunuz, susuyorsunuz, neden? Siz de aynı görüşte olduğunuz için mi? Değilse, neden?.

– Kimilerince onlarca ayetle sabit olan **Allah için savaşıma** farızası açıkça inkâr edilmesine rağmen yine susuyorsunuz, neden? Kuran’a, Sünnet’e ve İslam âlimlerinin icmasına rağmen bazıları tarafından, -haşa- İsa aleyhisselam’ın öldüğü ve ahir zamanda inmeyeceği şeklindeki Hristiyan-Yahudi akidesinden mürekkep bir inanç İslami inanç olarak allanıp pullanıp Müslümanlara pazarlanmak isteniyor ve sizin hiçbir sesiniz çıkmıyor, neden? Siz de aynı görüşte olduğunuz için mi? Değilse neden?.

– Geçmişte ve zamanımızda zuhur eden sahte mehdilerin bulunmasından, çok kalabalık olmalarından, musibetlerinin ağırlığından ve çekilmezliğinden kalkarak gerçek mehdinin olmayacağına ve gelmeyeceğine delil getirilmektedir.

Bu mantık ile sahte resul ve ilahlardan hareketle hakiki ilah ve peygamberlerin inkâr edilmesinin de önünün açılacağı açıktır. Buna rağmen bu meseleyle alakalı müspet bir kelamınıza rastlanmamaktadır; neden? Bazıları tarafından ayetlerle hadislerle ve Ümmet'in âlimlerinin söz birliği ile mümkün ve vaki olan *nesh* bazı şeytani şüphe ve vesveselere dayanılarak inkâr edildiği halde siz hiçbir şey demiyorsunuz. Siz de aynı görüşte olduğunuz için mi? Değilse, neden?.

– Kimi medya şaklabanları tarafından hadis ve fıkıh ulemasının hadis delillerinin uydurma ve yalan olduğu iddia edilmektedir. Böylece de Efendimize, Sahabeye ve âlimlerimize *yalancı* denmektedir. Belli metotlarla ayetlere ve hadislere mana veren ve onlardan hükümler çıkaran hak mezheplerin hepsine *alternatif din* yakıştırmaları yapılmaktadır. Bu şekilde de aslında asıl kendilerince yapılan *yeni din icadı* işi -dikkatler başka tarafa çevrilmekle- örtülmeye çalışılmaktadır. Buna rağmen sizden hiçbir ses çıkmamaktadır, neden?

İmâm-ı Rabbânî'ye Saldıranlar Hakkında Ne Dediniz?

– Emriniz altındaki kimi terbiyesiz cahiller tarafından **İmâm-ı Rebbani** kuddise sirruhu gibi Ümmetin büyüklerine ve onları önder edinenlere *Kılavuzu İmâm Rabbani olanın...* suretinde yapılan o süfli hakaret için sizden hiçbir ses çıkmadı ve çıkmamaktadır, neden? Bu düşünceleri sizin de aynen kabullendiğiniz ve paylaştığınız, hakaretçileri sadece tetikçi yahut mayın temizleyici varlıklar olarak kullandığınız veya onlara yardımcı olduğunuz inancında olanlar var; buna ne dersiniz? Değilse, bunların aksine dair bir söz söylediğiniz duyulmamıştır; neden?

– Siyasi, hukuki, iktisadi, talim, terbiye ve diğer ictimai işlerine Allah'ı ve Peygamberini karıştırmayan bir sistemin dini işleri yürütmek için vazifelendirdiği bir kimse olarak sizin vazifeniz bunlarla müspet manada alakadar olmak değil midir? Doğrusu kimilerince tavırlarınızdan kalkarak böyle bir vazifenizin olmadığı iddia edilmektedir; sahi açıklamaz mısınız, sizin vazifeniz net olarak neydi? Sizin vazifelerinizden biri de yukarıda verilen misaller gibi hususlarda İslam'a yapılan itirazlara ve ithamlara cevap vermek ise, bu hususta bir şey deddiğiniz görülmemektedir, neden?

– Aslında kahr ekseriyeti bakımından ve manen kendilerini fesh ve tasfiye eden tekkelerin ve zaviyelerin, nihayet kanunla da kapatıldığı dünden bu güne olan bitenlerden haberdar herkesin bildiği bir husustur. Bunların bu çerçevede hiç değilse de resmi ve kanuni bir yanının bulunmadığı ve bulunamayacağı dahi erbabına malumdur. İşin hukuki tarafı ise bir ayrı ince ve derin meseledir. Bütün bunlara rağmen onları mevzuatınızın resmi kıskacında görüp resmi memurlarınız gibi yönlendirmeye kalkıyorsunuz, neden?

– Bu şartlarda dinin ve o dairede sosyal realitelerin ve zaruretlerin doğurduğu bu camialar ancak birer sivil toplum kuruluşları olabilirler. O halde onları resmi ve politik daireye çekme gayretlerinin ucunun -kimilerince bazı fazla iyi niyetlerden ve masum maksatlardan doğduğu hüsn-i zannı yapılsa da- nerelere varabileceği veya vardırılabileceği hiç düşünüldü mü? Yoksa bu adım çok iyi düşünülerek mi atılmaktadır?

STK'ları Devletleştirmeye mi Çalışıyorsunuz?

Sivil toplum kuruluşları, toplumların inançlarının, amellerinin, psikolojik ve sosyal temel ve tali değerlerinin aynaları mesabesindedirler. Bunlar, yapılacak olan şu devlet müdahaleleri ile belli ki, resmileştirilmek ve politikleştirilmek istenmektedir. Oysa onların böyle bir muameleyle sadece öldürülmüş olacakları düşünen ve görenlere göre gayet açıktır. Siz bir yanda iradelerin başkalarına teslim edilmemesi gerektiğini söylerken, öte yanda onlara apaçık politik bir ambargo koymak ve iradelerin kendinize teslim edilmesi peşindediniz, neden?

– Tamam, millete, memlekete ve gerçek insani değerlere gelebilecek zararların önü mutlaka ve meşru dairede kapatılmalıdır; buna kimse karşı çıkmamalıdır. Ancak nasıl olursa olsun devlet totem haline getirilip hukuk kanunlara boğdurulmamalıdır. Hele insanlar Allah'tan hür ve azat edilip devlete kul köle hiç yapılmamalıdır. Gördüğümüz kadarıyla bütün bu dediklerimizin aksi yapılmaktadır, neden?

– Yukarıda sayılan bir nice temel dini meselenin ve müşkilatın halli için - bizim görebildiğimiz kadarıyla- tarafınızdan hiçbir müspet adım atılmamıştır. Buna rağmen Diyanet teşkilatının her yanıla sahasının dışında olan, dillerini bilmediği, dünyalarını tanımadığı, dert ve tasalarından haberi bulunmadığı camialara *nizâmat* vermeye kalktığı müşahade edilmektedir. Yoksa işlerine Allah'ı ve Resulünü karıştırmayan ve bunları hiçbir şekilde referans almayan bir sisteme bu yolda mayın temizleme işi mi yapılmaktadır? Değilse, nasıl ve neden?

Sayın Görmez!

Size küçük ama mühim bir hatırlatma:

Bütün bu dediklerimizi, kimse devlet gücünü hele orantısız bir şekilde kullanarak ve delikanlıca olmayan basit bir tezyif şekliyle ve despotik bir tavırla bastırmaya kalkışmasın. Bu üzerinde durulan hususları, adam gibi ve mertçe konuşabilecek ve tartışabilecek her kim varsa çıksın, âlimler topluluğu huzurunda münakaşa edilsin. Öyle tek taraflı konuşmalar ile acizliğini ve zavallılığını gizlemeye çalışan namertler bilsinler ki, buna değmez. Dünya kimseye kalmaz; bir gün devran değişir. Hiç unutulmasın ki, değerlerini sadece sırtlarındaki postlarından alanlar, bir gün postları soyulup alınırsa beş para etmez halde kalır, çöplükleri doldurup kokutmaktan ve etrafı bizar etmekten başka hiçbir işe yaramazlar. Bu dediğime sakın darılmayınız. Alınganlığa hiç mi hiç lüzum yok. Zira söylenen, hepimiz için bahis mevzuudur.

Sayın Görmez!

Şimdilik son bir talebimiz de şudur:

Hakikaten hayırlı bir iş yapmak istiyorsanız, lütfen Hakka göre hak çizgiyi taşanları ve her nasılsa birbirlerine hasımca tavırlar içinde olan taraftarları edep atmosferinde yapılacak ilmî müzakere ve münazara meclislerine çekiniz. İnsanca ve adam gibi konuşmalarının, hizaya

gelmelerinin ve anlaşmalarının zeminlerini hazırlayınız. Kaçak güreşmelerin önünü alınız. Hele devlet ve resmi ideoloji kalkını arkasına gizlenenlere yahut medya silahını kullanıp namertçe ve kalleşçe dövüşenlere fırsat vermeyiniz. Rakipsiz minderlerin yalancı başpehlivanlarını deşifre ediniz.

Kârı büyük ihaleleri sadece kendileri için kapatıp başkalarını kaba güçle onlara sokmayan iş mafyası gibi karaladıklarını konuşturmama ile zafer kazandığını sanan medya yahut bürokrasi mafyasını ifşa ediniz. Bunu, inşa, varlık, maksat ve gayesi belli olan bir müessese tarafından sırtınıza yüklenen vazifeyi hiç değilse bir an asıl yerine koyup Allah'a kulluğunuzu ön plana çıkararak şahsi ve ferdi tasarrufunuzla yapınız. Kuvvetle muhtemel birilerince size fırsat verilmeyebilir. Ancak onlar harekete geçene kadar bir solukta yapacaklarınız bile bunun için bir miktarda faydalı olabilir. Göreceksiniz ki çok şey büyük nispette düzelecektir. Böylece tarihe mühim ve değerli bir not düşmüş olacak, isminizi tertemiz sayfalarda altın harflerle yazdıracaksınız. Bize düşen varsa ona hazırız; bekliyoruz.

Sayın Görmez!

Bunlar, içinde bulunmakla iftihar ettiğim camiaya irademi teslim etmeden yazıya döktüğüm müşahedelerim ve hissiyatım... Gördüğünüz gibi **-iradeni başkasına teslim etme** sözünüzü bir an olsun tuttum. Böylece de irademden bir parçasını size teslim ettim. Rabbimden, günahlarımı affetmesini istiyorum.

Son sözümüz yine salat u selam, son duamız da âlemlerin Rabbine hamd etmektir.

23 Rebû'l-Evvel 1438 / 21.01.2017 / **İzmir**